Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U005611

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пастущенко Ірина Петрівна
2. Iryna Pastushchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17478

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.05.09.05

Тема дисертації:

1. Організаційно-правовий механізм публічного управління у сфері медичного обслуговування населення України

2. Organizational and Legal Mechanism of Public Administration in Ukraine's Medical Care Sphere

Реферат/анотація:

1. У дисертації досліджено організаційно-правовий механізм публічного управління у сфері медичного обслуговування населення України в умовах євроінтеграції, медичної реформи, цифровізації та воєнного стану. Актуальність теми зумовлена потребою підвищення ефективності, доступності та якості медичних послуг і гармонізації національного регулювання з європейськими стандартами. Мета дисертації – обґрунтувати теоретико-методологічні засади формування організаційно-правового механізму публічного управління у сфері медичного обслуговування населення України та визначити пріоритетні напрями його вдосконалення. Об'єкт дослідження – публічне управління у сфері медичного обслуговування населення; предмет – організаційно-правовий механізм публічного управління у сфері медичного обслуговування населення України. Методологічну основу становлять загальнонаукові й спеціальні методи: системний і структурно-функціональний підходи – для аналізу структури механізму та його взаємозв'язків; інституційний – для дослідження суб'єктів управління; порівняльний – для вивчення зарубіжного досвіду;

узагальнення, систематизація та класифікація – для формування висновків; PESTL-аналіз – для оцінювання факторів макросередовища. У дисертації уточнено понятійно-категоріальний апарат, обґрунтовано необхідність нормативного уточнення поняття «медичне обслуговування» та розмежування його змісту з категоріями «медична допомога» і «медична послуга». Запропоновано авторське визначення організаційно-правового механізму публічного управління як системно інтегрованого поєднання правових норм, інституційних структур, управлінських процедур та інструментів реалізації державної політики, спрямованих на забезпечення доступності, якості й ефективності медичних послуг. Наукова новизна полягає в удосконаленні теоретичних підходів до структуризації організаційно-правового механізму, розвитку концептуальних засад сервісно-орієнтованого управління, обґрунтуванні сервісної маршрутизації пацієнтів як інноваційного управлінського інструменту та поглибленні підходів до інституціоналізації цифровізації, зокрема е-здоров'я й телемедицини. Визначено двовимірну природу механізму – правову (нормативне регулювання) й організаційну (реалізація управлінських рішень) та його складові: суб'єкти й об'єкти, цілі, завдання, норми, процедури, управлінські впливи, інструменти, результати та зворотний зв'язок. Дослідження нормативно-правового забезпечення засвідчило його фрагментарність, розгалуженість, дублювання норм і наявність правових колізій. Обґрунтовано потребу систематизації законодавства та формування цілісної й узгодженої моделі регулювання з урахуванням вимог acquis, умов воєнного стану й цифрової трансформації охорони здоров'я. Аналізом зарубіжного досвіду не виявлено універсальної моделі, придатної для прямого запозичення, проте виокремлено спільні ознаки ефективних систем: поєднання державного регулювання й ринкових механізмів, страхове фінансування, децентралізацію та пацієнтоорієнтованість. Обґрунтовано адаптацію практик цифровізації, телемедицини до умов України. За результатами PESTL-аналізу виокремлено ключові фактори впливу на сферу медичного обслуговування: політичні — воєнний стан, медична реформа й корупційні ризики; економічні — дефіцит фінансування та залежність від зовнішньої допомоги; соціально-демографічні — депопуляція, міграція, бідність, нерівність і старіння населення; технологічні — цифровізація й розвиток телемедицини; правові — недосконалість нормативної бази. Встановлено, що війна й кризи знижують ефективність системи та зумовлюють модернізацію механізму. Цифровізацію визначено одним із ключових напрямів модернізації публічного управління. Е-здоров'я розкрито як інструмент інтеграції цифрових технологій, правового регулювання й управлінських процесів, а телемедицину — як засіб підвищення доступності послуг, зокрема під час воєнного стану. Сервісну маршрутизацію пацієнтів обґрунтовано як інноваційний інструмент, що інтегрує правові, організаційні, інформаційні й цифрові компоненти в єдину сервісно-орієнтовану модель. Її впровадження оптимізує управлінські процеси, підвищує прозорість, скорочує час отримання послуг і сприяє задоволеності пацієнтів. Дієвість підходу підтверджено на прикладі регіонального закладу охорони здоров'я та запропоновано його інституціоналізацію в системі публічного управління. Практичне значення результатів полягає в можливості їх використання органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськими організаціями для формування та реалізації політики у сфері медичного обслуговування, удосконалення нормативно-правової бази, упровадження цифрових інструментів і підвищення ефективності діяльності закладів охорони здоров'я.

2. The dissertation examines the organizational and legal mechanism of public administration in Ukraine's healthcare services sphere amid European integration, healthcare reform, digitalization, and martial law. The relevance of the research stems from the need to improve the efficiency, accessibility, and quality of medical services and harmonize national regulation with European standards. The dissertation's aim is to substantiate the theoretical and methodological foundations for the formation of the organizational and legal mechanism of public administration in the healthcare services sphere in Ukraine and to identify priorities for its improvement. The object of the study is public administration in Ukraine's healthcare services sphere. The subject of the study is the organizational and legal mechanism of public administration in the healthcare services sphere in Ukraine. The methodology combines general scientific and specialized methods. The systems approach reveals the mechanism's integrity and structure; structural and functional analysis identifies its elements and interconnections; the institutional approach examines public administration actors; comparative analysis explores international

experience; generalization, systematization, and classification support theoretical conclusions; and PESTL analysis assesses macro-environmental factors. The dissertation systematizes the conceptual framework and substantiates the need to refine the regulatory definition of “healthcare services,” taking account of its substantive and organizational characteristics and its relationship with “medical care” and “medical service.” The author defines the organizational and legal mechanism of public administration in healthcare as an integrated combination of legal norms, institutional structures, managerial procedures, policy implementation tools aimed at ensuring the accessibility, quality, and medical services efficiency. The scientific novelty lies in improving approaches to structuring the mechanism; developing the foundations of service-oriented public administration; substantiating patient service routing as an innovative management tool; and approaches to institutionalizing e-health and telemedicine. The mechanism’s dual nature is substantiated: the legal dimension establishes the regulatory framework, while the organizational dimension ensures implementation of management decisions. Its components include governance subjects and objects, goals, legal norms, procedures, managerial influences, implementation tools, outcomes, and feedback. Analysis of Ukraine’s healthcare regulatory framework reveals fragmentation, complexity, duplication, and legal conflicts. The need to systematize legislation and establish coherent regulation is substantiated, taking into account the EU acquis, martial law, and healthcare reform. International experience shows that no universal model can be transferred directly to Ukraine. Common features of effective systems include a combination of state regulation and market mechanisms, insurance-based financing, decentralization, and a focus on patients. The feasibility of adapting digitalization, telemedicine, and preventive healthcare practices to Ukrainian conditions is substantiated. The PESTL analysis identifies key factors affecting healthcare services: political (reform, martial law, corruption risks); economic (funding shortages and dependence on external assistance); socio-demographic (depopulation, migration, poverty, inequality, and aging); technological (digitalization); legal (regulatory shortcomings). War and crises are found to reduce healthcare efficiency and necessitate modernization of the organizational and legal mechanism. Digitalization is identified as a key direction for modernizing public administration. E-health is presented as an instrument connecting digital technologies, legal regulation, and administrative processes. Telemedicine is defined as the mechanism’s component that expands access to medical services, particularly under martial law. Patient service routing is substantiated as an innovative instrument for improving public administration in healthcare. It integrates legal, organizational, informational, and digital components into a service-oriented model. Its implementation can optimize management, increase transparency, reduce service waiting time, and improve patient satisfaction. Regional healthcare institution illustrates its effectiveness, and an approach to institutionalizing patient routing in public administration is proposed. The practical significance of the results lies in their potential use by public authorities and local self-government bodies to implement healthcare policy, improve regulation, introduce digital tools, and increase the efficiency of healthcare institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Пастущенко І.П. Механізми публічного управління в сфері медичного обслуговування як предмет наукових досліджень. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 4. С. 249-253.
- 2. Пастущенко І.П. Правове регулювання публічного управління в сфері медичного обслуговування в Україні. Наукові перспективи. 2024. № 8(50). С. 219-231.

- 3. Пастущенко І.П. Соціально-демографічні виміри публічного управління медичним обслуговуванням в Україні. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 7 (15). С. 512-526.
- 4. Пастущенко І.П. Сучасні економічні детермінанти публічного управління медичним обслуговуванням в Україні. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 12 (20). С. 1271-1285.
- 5. Пастущенко І.П. Політичні фактори публічного управління сферою медичного обслуговування в умовах збройної агресії проти України. Національні інтереси України. 2025. № 6 (11). С. 969-981.
- 6. Пастущенко І.П., Тарасенко Д.Л., Дубич К.В. Сервісні маршрути пацієнтів як організаційно-правовий механізм публічного управління у сфері медичного обслуговування (на прикладі регіональної клінічної лікарні). № 4 (2025): Україна. Здоров'я нації.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проєкти нормативно-правових документів; проєкти нормативних документів; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001011

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасенко Денис Леонідович

2. Denys L. Tarasenko

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6250-3442

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57201777823

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карамишев Дмитро Васильович

2. Dmytro Karamyshev

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1617-3240

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качан Яна Віталіївна

2. Yana Kachan

Кваліфікація: к. держ.упр., доц., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4078-7747

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Академія праці, соціальних відносин і туризму

Код за ЄДРПОУ: 04641405

Місцезнаходження: вул. Кільцева дорога, Київ, 03187, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Токарева Валентина Іванівна

2. Valentyna I. Tokareva

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4304-2617

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верительник Світлана Мельсиківна

2. Svitlana Verytelnyk

Кваліфікація: д.філософ, доц., 281

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6960-3737

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітряних Сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Чечель Анна Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Чечель Анна Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Новікова Алла Володимирівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна